

บันทึก

เรื่อง อำนาจปลัดกิ่งอำเภอตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กระทรวงมหาดไทย หรือปัญหาว่า ปลัดกิ่งอำเภอจะมีอำนาจออกหมายอาญาตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของอำเภอนั้น มาตรา ๒ ข้อ ๑๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ระบุชื่อพนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้ได้รับมอบหมายอำนาจในกรณีที่เกี่ยวข้องกับความอาญา (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องออกหมายอาญาตามมาตรา ๕๘) ว่า "นายอำเภอหรือผู้รักษาการแทน"

ที่บัญญัติถ้อยคำไว้ดังกล่าวแล้วก็เพื่อประสงค์จะไม่ให้อำนาจที่ไว้แก่นายอำเภอขยายไปถึงบุคคลอื่นที่ไม่มีคุณสมบัติเท่านายอำเภอ คำว่า "ผู้รักษาการแทน" หมายความว่า โดยชัดเจนถึงเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจทำการแทนนายอำเภอชั่วคราวที่ยังไม่มีการตั้งแต่นายอำเภอ หรือนายอำเภอไม่อยู่โดยเหตุใดเหตุหนึ่ง เป็นต้นว่าลาป่วย ฯลฯ

ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ปลัดอำเภอมีหน้าที่บริหารราชการกิ่งอำเภอตามที่ผู้ว่าราชการเมืองได้กำหนดกิจการและแยกไปเป็นส่วนสำหรับกิ่งอำเภอนั้น กิจการที่แยกออกไปนี้ ตามความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๑ หมายความว่า "การสืบสวนคดีอาญา" ด้วย

มีข้อที่น่าคำนึงว่า เมื่อมีกฎหมายอยู่ดังกล่าวแล้ว ทางราชการได้ดำเนินการตามกฎหมายนั้นอย่างไร ข้อนี้ได้สอบสวนจากกระทรวงมหาดไทยได้ความว่า ทางราชการหาได้กำหนดกิจการแยกไปให้กิ่งอำเภอทำไม่ แต่ให้อยู่ในดุลยพินิจของข้าหลวงประจำจังหวัด อย่างไรก็ดี กระทรวงมหาดไทยได้สั่งไปว่า "ต้องไม่ใช่กิจการซึ่งกฎหมายได้บัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจของนายอำเภอโดยเฉพาะ" (ดูหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๖๔๖๔/๗๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙)

โดยเหตุนี้ ถ้าหากจะพิจารณาข้อความข้างบนนี้แล้ว น่าจะเป็นว่าได้มีการระมัดระวังกันที่จะไม่ให้ปลัดกิ่งอำเภอทำกิจการของอำเภอ ให้ทำแต่กิจการที่ได้แยกไปให้ ถ้าหากยอมรับฟังการตีความในถ้อยคำตามที่ได้อธิบายมาข้างบนนี้แล้ว ถ้อยคำที่ใช้ในมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น น่าจะไม่หมายถึงปลัดกิ่งอำเภอ เพราะมาตรานี้ระบุไว้โดยเฉพาะถึงบุคคล "ผู้รักษาการแทน" เท่านั้น

(ลงชื่อ) เดือน บุญนาค

(นายเดือน บุญนาค)

เลขธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๐